

ตัวชี้วัดระดับมาตรฐานสหกรณ์

ตามประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจกรมส่งเสริมสหกรณ์ด้าน การส่งเสริม การสนับสนุน และพัฒนา สหกรณ์ สัมฤทธิ์ผลสามารถวัดผลการปฏิบัติภารกิจได้ สมควรมีการกำหนดมาตรฐานสหกรณ์ โดยมี หลักเกณฑ์ ในการวัดมาตรฐานสหกรณ์ ดังนี้

- (๑) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ขาดทุน เว้นแต่ปีใดมีอุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและสหกรณ์โดยรวมให้ตัดปีนั้น ออก
- (๒) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง ไม่มีการกระทำอันถือได้ว่าทุจริตต่อสหกรณ์
- (๓) ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบ บัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุม ใหญ่ของสหกรณ์ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบ วันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี
- (๔) ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของ สมาชิกทั้งหมดทำธุรกิจกับสหกรณ์
- (๕) ต้องจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินการและธุรกิจของสหกรณ์ หากไม่มีการจัดจ้างต้องมีกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ประจำ
- (๖) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิ และจ่ายเงิน สวัสดิการสมาชิก หรือทุนสาธารณประโยชน์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง
- (๗) ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ ตามที่กำหนดตั้งแต่ ข้อ ๑ - ๗ ทุกข้อ สหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับได้มาตรฐานสหกรณ์ ส่วนสหกรณ์ที่มีผลการ ดำเนินงาน ต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ตามที่กำหนดตั้งแต่ข้อ ๑ - ๗ แม้เพียงข้อเดียว สหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

ข้อยกเว้นที่ไม่นำมาจัดมาตรฐาน

- ๑) สหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ไม่ถึง ๒ ปี
- ๒) สหกรณ์ที่หยุดดำเนินธุรกิจหรือไม่ดำเนินธุรกิจ
- ๓) สหกรณ์อยู่ระหว่างชำระบัญชี หรือสหกรณ์ที่หยุดดำเนินกิจการ

หลักเกณฑ์การจัดมาตรฐานสหกรณ์ที่ใช้ในปัจจุบัน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกร โดยมีแผนขับเคลื่อน ๕ แผน ซึ่งในแผนที่ ๕ เป็นแผนการพัฒนาสถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งและยั่งยืน และในส่วนของแผน คือ เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสถาบันเกษตรกรด้วยตัวของสมาชิกและสถาบันเกษตรกรเองเป็นหลัก และกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานให้การสนับสนุนเท่าที่จำเป็น เพื่อให้สมาชิกมีบทบาทสำคัญในการบริหารและพัฒนาสถาบันด้วยตนเอง ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้การจัดมาตรฐานสหกรณ์เป็นกลไกหลักในการพัฒนาระบบสหกรณ์ โดยเน้นให้สหกรณ์มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเอง ให้ผ่านมาตรฐาน กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้มีการปรับปรุงการจัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ใหม่ และได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ และกำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ออกเป็นสี่ระดับ คือ

๑. มาตรฐานดีเลิศ
๒. มาตรฐานดีมาก
๓. มาตรฐานดี
๔. ไม่ผ่านมาตรฐาน

โดยใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ๗ ข้อ ตามเดิม แต่ได้เพิ่มเติมการประเมิน การ จัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ โดยแบ่งวิธีการประเมินออกเป็น ๒ ส่วน คือ ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์ และกระบวนการบริหารจัดการภายในสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น ๑๓๗ ข้อ ๗

เกณฑ์การให้คะแนน

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดมาตรฐานสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงกำหนด เกณฑ์การให้คะแนน จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ และกระบวนการบริหารจัดการภายใน สหกรณ์ จำนวน ๑๓๗ ข้อ โดยมีคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ประกอบด้วย

๑. คะแนนจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ๗๐ คะแนน
๒. คะแนนจากกระบวนการบริหารจัดการภายในสหกรณ์ ๓๐ คะแนน

หลักเกณฑ์การจัดระดับมาตรฐานสหกรณ์

คะแนนตั้งแต่ ๙๖ ขึ้นไป ได้เกรด A ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ระดับดีเลิศ
คะแนนตั้งแต่ ๘๖-๙๕.๙๙ ได้เกรด B ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ระดับดีมาก
คะแนนตั้งแต่ ๗๖-๘๕.๙๙ ได้เกรด C ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ระดับดี
คะแนนต่ำกว่า ๗๖ ได้เกรด F ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์